

1986-05-05

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I NORRBOTTENS LÄN
BD 17 TSÅKTSOPLATAN - TAAVAVUOMA, KIRUNA KOMMUN

Karta: 31J, 31K, 30J, 30K NV   Läge: Area: 105 000 ha
varav   ha land
och   ha vatten

Naturgeografisk region: 36d Lapplands högfjällregion
49a Fjäll-Lapplands kontinentala skogs- och fjällviddregion

Landskapsformer: Fjällområde med platåer.

Terrängformer: Palsar, dynfält, isälvsterasser.

Vegetationstyper: Klipp- och rasmarker, fjällhed, lövskog, myrmarker,
sjöar och vattendrag.

Intresseaspekter (ej rangordnade): Primära O E G
Sekundära B Z

Urvalskriterier (förutsättningar för områdets naturvärde):

A Sveriges största och bäst utbildade palsmyrkomplex och en nordlig hög-
fjällsplatå (Tsåktsoplatån) med för riket unik utformning.

B Väsentligen opåverkat område.

C Område med sällsynta naturtyper, hotade och sårbara arter.

D Synnerligen rik fågelfauna.

E Särpräglad fjälltundraområde med många i Sverige unika företeelser.

Förutsättningar för att områdets naturvärde skall bibehållas: Karaktären
av obrutet fjällområde bevaras.

Planering och säkerställande: Området ingår i Rostu obrutna fjällområde.
Taavavuoma är upptagen på CW-listan över internationellt betydelsefulla
våtmarker.

Området berör område av riksintresse för friluftsliv nr

och område av riksintresse för kulturminnesvård nr

Området ingår även i   kommun(er)

län (land)

1986-05-05

BD 17

Områdets huvuddrag:

Området omfattar ett stort flackt fjällområde med myrkomplexet Taavavuoma beläget i en sänka i det stora högslättsområdet. Det utgör en del av källområdet för Lainio älv, som är ett av Torneälvens två stora biflöden från norr. Omfattande dynfält finns och system av åsar och terasser finns norr om Pulsujärvi och längs Lainioälven.

Taavavuoma präglas av ett mosaikartat myrlandskap där permafrostens verkningar skapat osedvanligt omfattande palsbildningar. Palsar upp till 6-7 meters höjd förekommer. Palsmyrarna ger tillsammans med rikedom på småvatten och inslaget av tundraavsnitt området en speciell karaktär.

Vegetationen på högslätten som omger Taavavuoma domineras av rishedar av olika slag. Vanligast är torr rished, med låg slutenhet, karakteriserad av blåbärs- och kråkris, dvärgbjörk och smalbladiga gräs. Kring Tavvaättno och dess källsjöar dominerar palsmyrarna som består av främst torra kärr och rismyrar i blandning. Myrvegetationen är relativt fattig men rikare stråk finns också. Palsarnas vegetation har en intressant mikromosaik. Palsmyrar finns även på Tsåktsoplatån söder om Taavavuoma. Subalpina hedbjörkskogar förekommer i mindre omfattning i Tavvaättnos dalgång.

Området är känt för sitt fågelliv men betydelsefulla renbetesmarker finns också. Den som helhet mycket mosaikartade vegetationen ger gynnsamma betingelser för en art- och individrik fågelfauna. Hittills har totalt 78 arter observerats i området, varav omkring hälften med säkerhet näckande. Här har t ex fjällgås häckat. Även den mycket sällsynta myrspoven häckar i området. Myrarna utgör viktiga jaktmarker för flera rovfågelarter.

Flera fågelordningar eller grupper av familjer har en individtäthet som saknar motstycke i andra myrområden i landet. Exempelvis finns 83,3 par vadare/km² fördelade på 13 arter (smalnäbbad simsnäppa vanligast), 21,7 par änder/km² (kricka klart dominerande) och 307,8 par tättingar/km². Speciellt vadartätheten är extremt hög.

Pirtimusvuoma är ett faunarikt myrområde.

Tsåktsåplatån är ett sjörikt platålandskap med en mosaik av hedar och myrmarker. Rikt fågelliv och särpräglad vegetation.

Värdeomdöme:

Taavavuoma är säreget genom sitt välutbildade palsmyrområde, det förnämsta i sitt slag i Sverige. Vegetationens mångformighet gör området till ett av Lapplands fågelrikaste lokaler. Dynfältsområdet är fjällkedjans största i Sverige och även Tsåktsoplatåns särpräglade landskap saknar motsvarighet i riket. Hela det stora området är synnerligen värdefullt ur faunasynpunkt med många förekomster av hotade arter.

1986-05-05

BD 17

Anmärkningar:

Området är beläget inom raketskjutfältet ESRO. Det ingår i ett av riksdagen utpekade obrutna fjällområden. Objekt på CW-listan.

Referenser:

Gretener, et al 1982: Taavavuomaområdet, Naturinventering. Länsstyrelsen i Norrbottens län, planeringsavdelningens rapportserie 1982:13.

Våtmarkskonventionen: SNV PM 1262, 1980.

von Sydow, U, 1983: Vegetationskarta över de svenska fjällen. Kartblad nr 1. Tre riksröset/Naimakka (31J/31K/32J/32K). Statens lantmäteriverk.

SNV 1986 Naturvård i fjällen.